

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. april 2011
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2010-7650-0007
Dok.: BBO41806

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 152 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. marts 2011.

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 152 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 29. marts 2011 fra DJØF, jf. L 90 – bilag 29.”

Svar:

1. I henvendelsen af 29. marts 2011 peger DJØF på en problemstilling vedrørende offentliggørelse af navne på embedsmænd i forbindelse med advokatundersøgelser og lignende.

DJØF anfører, at dets medlemmer i stigende grad bliver omfattet af advokatundersøgelser, der udover at vurdere, om de pågældende institutioner har begået fejl og forsømmelser, også skal vurdere, om der er grundlag for ansættelsesretlige sanktioner mod navngivne medarbejdere. Der peges i den forbindelse som et eksempel på, at der i advokatundersøgelsen om Finanstilsynets og Økonomi- og Erhvervsministeriets rolle i forbindelse med Roskilde Bank A/S blev rettet kritik mod navngivne medarbejdere i Finanstilsynet.

DJØF anmoder på den baggrund om, at Folketingets Retsudvalg sikrer, at det er muligt efter den nye offentlighedslov at anonymisere navnene på medarbejdere, når der i advokatundersøgelser og lignende rejses kritik mod dem, der vil kunne føre til ansættelsesretlige skridt.

2.1. Det er Justitsministeriets opfattelse, at det fremsatte lovforslag skaber den mulighed, som DJØF efterspørger i sin henvendelse. Om begrundelsen herfor henvises til pkt. 2.2 – 2.4 nedenfor.

2.2. Lovforslaget bygger på samme måde som den gældende offentlighedslov på, at der som udgangspunkt er aktindsigt i oplysninger om offentligt ansattes tjenstlige forhold.

Lovens undtagelsesbestemmelser vil imidlertid efter omstændighederne kunne danne grundlag for, at sådanne oplysninger ikke udleveres i forbindelse med aktindsigt, jf. f.eks. omtalen af lovforslagets § 9, stk. 2, nr. 2, i besvarelsen af spørgsmål nr. 132 vedrørende lovforslaget.

Som en anden undtagelsesbestemmelse, der i praksis vil kunne danne grundlag for at undtage oplysninger om offentligt ansattes tjenstlige for-

hold fra aktindsigt, kan der henvises til de særlige regler om personalesager, som videreføres med lovforslagets § 21.

Det følger af lovforslagets § 21, stk. 1, at retten til aktindsigt ikke omfatter sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste. Det følger desuden af § 21, stk. 2, at retten til aktindsigt heller ikke gælder i andre sager om enkeltpersoners ansættelse i det offentlige tjeneste bortset fra visse i stk. 3 og 4 nærmere fastlagte ”standardprægede” oplysninger.

Det fremgår i den forbindelse bl.a. af lovforslagets § 21, stk. 3, at for så vidt angår ansatte i chefstillinger gælder lovens almindelige regler for oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover. Det gælder dog kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse er truffet.

Lovforslagets § 21, stk. 2, gælder bl.a. sager om afskedigelse, suspension eller andre ansættelsesretlige sanktioner eller negative reaktioner i forhold til en offentligt ansat.

Bestemmelsen i § 21, stk. 2, kan imidlertid ikke anvendes i forhold til generelle personalesager eller andre sager hos vedkommende myndighed, som ikke har karakter af personalesager. Det gælder, selvom dokumenter og oplysninger, der indgår i konkrete personalesager om eventuelle ansættelsesretlige sanktioner mv., også vil kunne indgå i sådanne andre sager. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor dokumenter og oplysninger, som indgår i en almindelig regnskabssag vedrørende en medarbejders brug af myndighedens kreditkort, har dannet grundlag for en konkret personalesag, hvor myndigheden overvejer at meddele medarbejderen en advarsel for at have brugt kreditkortet i strid med reglerne.

Der kan dog i den forbindelse henvises til, at der i lovforslagets bemærkninger til § 21, stk. 2, er anført følgende:

”I de tilfælde, hvor dokumenter fra konkrete personalesager (tillige) indgår i generelle personalesager eller i andre sager, vil der normalt – på baggrund af de hensyn, der ligger bag bestemmelsen i stk. 2 – kunne give afslag på aktindsigt i de nævnte dokumenter fra den konkrete sag efter § 33, nr. 5.”

Den anvendelse af generalklausulen i lovforslagets § 33, nr. 5, der således er forudsat med lovforslaget, vil gøre det muligt at sikre, at den be-

skyttelse af hensynet til offentligt ansatte, som ligger bag bestemmelsen i § 21, stk. 2, ikke i konkrete tilfælde er utilstrækkelig, når dokumenter mv., der indgår i konkrete personalesager, også indgår i andre sager hos vedkommende myndighed.

2.3. Hvis der f.eks. i medierne har været påstande om, at en forvaltningsmyndighed har begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med f.eks. behandlingen af en sag, vil dette kunne give anledning til, at myndigheden enten selv eller ved hjælp af f.eks. en advokat lader påstanden undersøge.

Sagen om undersøgelse af påstanden om, at myndigheden har begået fejl mv., vil efter lovforslaget være omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler.

Der kan imidlertid allerede på det tidspunkt, hvor undersøgelsen iværksættes, også foreligge en konkret personalesag. Det kan f.eks. skyldes, at det – selv om det ikke endnu kan lægges til grund, om der er begået fejl mv. – på forhånd står klart, hvilke ansatte det i givet fald kan komme på tale at søge draget til ansvar.

En konkret personalesag kan imidlertid også opstå senere og f.eks. på baggrund af de – eventuelt foreløbige – resultater af undersøgelser, som foretages af myndigheden selv eller f.eks. en advokat, og som peger i retning af, at konkrete ansatte kan have begået fejl mv.

Uanset på hvilket tidspunkt den konkrete personalesag måtte være opstået, vil sagen være undtaget fra retten til aktindsigt efter lovforslagets § 21, stk. 2.

2.4. I anledning af DJØF's henvendelse bemærkes herefter følgende:

I en situation, hvor der i en advokatundersøgelse eller lignende rejses kritik mod navngivne offentligt ansatte, der vil kunne føre til negative ansættelsesretlige reaktioner, vil der (i hvert fald på det tidspunkt) foreligge en konkret personalesag, hvori den relevante del af advokatundersøgelsen indgår. Denne sag vil være undtaget fra retten til aktindsigt efter lovforslagets § 21, stk. 2.

En advokatundersøgelse eller lignende kan være iværksat med henblik på (kun) at få undersøgt et konkret personalespørgsmål, og i så fald indgår advokatundersøgelsen mv. alene i den pågældende personalesag.

Ofte vil advokatundersøgelser mv. imidlertid have et bredere sigte end en konkret personalesag og f.eks. have til formål at afdække, om myndigheden som sådan har begået fejl eller forsømmelser. I sådanne tilfælde vil advokatundersøgelsen – herunder dele, der måtte indeholde kritik mod konkrete offentligt ansatte – derfor også indgå i en anden sag, og denne sag vil som udgangspunkt være omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler.

I forhold til aktindsigtsbegæring, der også omfatter en sådan anden sag, vil det, der er forudsat med lovforslaget vedrørende anvendelsen af lovforslagets § 33, nr. 5 (jf. pkt. 2.2), imidlertid gøre det muligt at foretage en anonymisering af de relevante dele af advokatundersøgelsen mv., som forhindrer identifikation af offentligt ansatte, der i undersøgelse er genstand for kritik, der vil kunne føre til negative ansættelsesretlige reaktioner i forhold til de pågældende.

Der kan herved bl.a. peges på, at den beskyttelse i forhold til sager om negative ansættelsesretlige sanktioner, der modsætningsvist ligger i lovforslagets § 21, stk. 3, hvorefter lovens almindelige regler i personalesager kun gælder oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover for så vidt angår ansatte i chefstillinger, og kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse er truffet, ellers måtte anses for utilstrækkelig.

Sammenfattende er det som nævnt i pkt. 2.1 Justitsministeriets opfattelse, at det fremsatte lovforslag skaber den mulighed, som DJØF efterspørger i sin henvendelse af 29. marts 2011.